

University of Groningen

ABRvS 19 juli 2005, JV 2005/349 m.nt. K.J. de Graaf & H.B. Winter
de Graaf, K.J.; Winter, H.B.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2005

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
de Graaf, K. J., & Winter, H. B., (2005). *ABRvS 19 juli 2005, JV 2005/349 m.nt. K.J. de Graaf & H.B. Winter*, Nr. 349, jul 19, 2005. (Jurisprudentie Vreemdelingenrecht; Vol. 2005, Nr. 12).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

JV2005/349 Besluit, intrekking hangende beroep, Procesbelang

Ook gepubliceerd in: [ECLI:NL:RVS:2005:AU0290](https://ecli.nl/RVS:2005:AU0290)

Aflevering	2005 afl. 12
College	RvS
Datum	19 juli 2005
Rolnummer	200501661/1
Rechter(s)	Mr. Loeb Mr. Parkins-de Vin Mr. Roemers
Partijen	A., appellant, tegen de uitspraak in zaak nr. AWB 04/25992 van de rechtbank 's-Gravenhage, zp Leeuwarden, van 26 januari 2005 in het geding tussen appellant, en de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.
Noot	<i>mrs. H.B. Winter en K.J. de Graaf</i>
Trefwoorden	Besluit, intrekking hangende beroep, Procesbelang
Regelgeving	Awb - 6:2 sub b ; 6:19 lid 3 ; 8:72 lid 5

JV 2005/349 RvS, 19-07-2005, 200501661/1
Besluit, intrekking hangende beroep, Procesbelang

»Samenvatting

De vreemdeling klaagt dat de rechtbank heeft miskend dat appellant, ondanks de intrekking van het besluit op zijn bezwaar tegen het uitblijven van een beslissing op zijn aanvraag om opheffing van zijn ongewenstverklaring waarbij die aanvraag werd afgewezen, belang, als bedoeld in art. 6:19 lid 3 Awb, heeft bij het beroep, nu hij de rechtbank heeft verzocht de minister met toepassing van art. 8:72 lid 5 Awb een termijn te stellen voor het nemen van een nieuw besluit.

De Afdeling overweegt dat, indien de minister niet binnen de termijn, waarbinnen op de aanvraag om opheffing van de ongewenstverklaring moet zijn beslist, een nieuw besluit neemt, appellant daartegen ingevolge art. 6:2 onder b Awb rechtsmiddelen kan aanwenden. Gelet hierop, heeft de rechtbank in de enkele mogelijkheid om de minister een nadere termijn te stellen, waarbinnen opnieuw dient te worden beslist, terecht geen belang, als hiervoor bedoeld, gezien.

[beslissing/besluit](#)

»Uitspraak

1. Procesverloop

Bij besluit van 13 mei 2004 heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (hierna: de minister), voorzover thans van belang, in het kader van het door appelland gemaakte bezwaar tegen het uitblijven van een beslissing op zijn aanvraag om opheffing van zijn ongewenstverklaring die aanvraag afgewezen. Dit besluit is aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Bij brief van 8 december 2004 heeft de minister appelland bericht dat hij dat besluit heeft ingetrokken.

Bij uitspraak van 26 januari 2005, verzonden op 27 januari 2005, heeft de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Leeuwarden (hierna: de rechtbank), het door appelland tegen het besluit van 13 mei 2004 ingestelde beroep niet-ontvankelijk verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appelland bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 23 februari 2005, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Bij brief van 10 maart 2005 heeft de minister een reactie ingediend.

Bij brief van 17 maart 2005 heeft appelland een nader stuk ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Grief 1 klaagt dat de rechtbank heeft miskend dat appelland, ondanks de intrekking van het besluit van 13 mei 2004, belang, als bedoeld in artikel 6:19, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb), heeft bij het beroep, nu hij de rechtbank heeft verzocht de minister met toepassing van artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb een termijn te stellen voor het nemen van een nieuw besluit.

2.1.1. Indien de minister niet binnen de termijn, waarbinnen op de aanvraag van appelland om opheffing van de ongewenstverklaring moet zijn beslist, een nieuw besluit neemt, kan appelland daartegen ingevolge artikel 6:2, aanhef en onder b, van de Awb rechtsmiddelen aanwenden. Gelet hierop, heeft de rechtbank in de enkele mogelijkheid om de minister op de voet van artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb een nadere termijn te stellen, waarbinnen opnieuw dient te worden beslist, terecht geen belang, als hiervoor bedoeld, gezien.

De grief faalt.

2.2. Hetgeen voor het overige is aangevoerd en voldoet aan het bepaalde in artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000, kan evenmin tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aangevoerde geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van deze wet, met dat oordeel volstaan.

2.3. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

2.4. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

bevestigt de aangevallen uitspraak.

»Annotatie

1. In bovenstaande uitspraak trekt de minister twaalf dagen voor de zitting de bestreden afwijzing in. De afwijzing

betreft de aanvraag tot het opheffen van een ongewenstverklaring. In de praktijk is de handelwijze van de minister waarbij een besluit op een laat moment gedurende een procedure wordt ingetrokken, niet ongebruikelijk. Sterker, het komt nogal eens voor. Dat de appellant in een dergelijk geval niet-ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep wegens verval van procesbelang, past in de huidige stand van de jurisprudentie. Maar het stemt eigenlijk niet echt vrolijk.

2. Indien een besluit in de zin van art. 1:3 Awb wordt ingetrokken gedurende de bestuursrechtelijke procedure waarin het centraal staat, is het intrekkingbesluit een besluit in de zin van art. 6:18 Awb. Het beroep tegen het tot dan toe bestreden besluit moet vanaf dat moment op grond van art. 6:19 lid 1 Awb worden geacht mede te zijn gericht tegen het intrekkingbesluit, tenzij dat besluit volledig tegemoetkomt aan de bezwaren van de belanghebbende. Deze bepaling geldt daarmee als waarborg tegen nodeloze frustratie van de door de belanghebbende tegen het oorspronkelijke besluit gevraagde rechtsbescherming. In bovenstaande zaak gaat het om de toepassing van het derde lid van art. 6:19 Awb. Daarin is bepaald dat een besluit, hoewel het met terugwerkende kracht uit de wereld van het recht is weggenomen doordat het is ingetrokken, toch kan worden vernietigd wegens onrechtmatigheid indien de belanghebbende daarbij belang heeft. Is er geen belang, dan volgt niet-ontvankelijkverklaring (point d'intérêt, point d'action: zie art. 3:303 BW). Welk belang kan nu gelegen zijn in het vernietigen van een ingetrokken besluit? Doorgaans wordt gesteld dat het belang in de zin van art. 6:19 lid 3 Awb slechts gelegen kan zijn in de mogelijkheid om schade, ontstaan door het besluit dat werd bestreden tot aan de intrekking, vergoed te krijgen (zie M. Schreuder-Vlasblom, Rechtsbescherming en de bestuurlijke voorprocedure, Deventer 2003, p. 227; J.C.A. de Poorter, De belanghebbende (diss. Tilburg), Den Haag 2003, p. 203; CRvB 21 september 1999, JB 1999/288; ABRvS 25 april 2000, JB 2000/142). Andere door belanghebbenden aangevoerde redenen om na de intrekking van een bestreden besluit door te procederen, worden doorgaans onvoldoende geacht om aan te nemen dat een rechtens te erkennen belang bestaat bij een beoordeling ten gronde van het beroep.

3. In de meeste gevallen zal het rechtens te erkennen belang uitsluitend zijn gelegen in het verkrijgen van schadevergoeding. Maar in sommige gevallen bestaat er behoefte aan een andere uitspraak van de bestuursrechter of, zoals in de bovenstaande zaak, een uitspraakmodaliteit. Immers, de belanghebbende wil enkel bewerkstelligen dat zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk een definitieve – positieve – beslissing wordt genomen op zijn aanvraag. Met het intrekken van de afwijzing van zijn aanvraag tot opheffing van een ongewenstverklaring schiet de belanghebbende immers niets op. Zo oordeelde de zittingsplaats Breda in een uitspraak van 17 juni 2004 (AWB 02/87418 BEPTDN en AWB 02/87420 BEPTDN) dat eisers in die zaak wel degelijk een rechtens te erkennen belang hebben bij de vernietiging van het bestreden besluit, dat op vergelijkbare wijze als in bovenstaande zaak enkele weken voorafgaand aan de zitting door de minister was ingetrokken. De rechtbank concludeerde dat dit belang bestond “reeds vanwege het verzoek om het stellen van een termijn voor het nemen van een nieuw besluit”. In het vreemdelingenrecht is nu juist dat belang – het stellen van een termijn voor het nemen van een nieuw besluit – aan de orde in de meeste gevallen waarin het beroep niet wordt ingetrokken nadat het besluit waartegen het beroep zich richtte door de minister van tafel is gehaald. Dat belang moet uiteraard worden gezien tegen de achtergrond van de soms lange beslistermijnen in het vreemdelingenrecht.

4. In de voorliggende casus is op 22 december 2003 een aanvraag ingediend tot opheffing van de ongewenstverklaring. Op 15 april 2004 is bezwaar gemaakt tegen het niet tijdig nemen van een besluit op die aanvraag. Op 13 mei 2004 is (in bezwaar) alsnog afwijzend beslist op de aanvraag. Bij brief van 8 december 2004 is die beslissing vervolgens ingetrokken, nadat daartegen beroep was ingesteld. De vreemdeling trok daarop het beroep niet in, maar verzocht de rechtbank het (ingetrokken) besluit te vernietigen en een termijn te stellen waarbinnen opnieuw beslist zou moeten worden. Appellant heeft – zo stelde zijn raadvrouw in het beroepschrift – een belang bij spoedige besluitvorming op zijn verzoek om opheffing van de ongewenstverklaring omdat toelating (waaromtrent in een afzonderlijke procedure wordt gediscussieerd) eerst aan de orde kan zijn nadat de ongewenstverklaring is opgeheven. De Rechtbank Leeuwarden (AWB 04/25992) in eerste aanleg en de Afdeling in de hierboven opgenomen uitspraak op het hoger beroep oordelen echter dat de vreemdeling een ander middel ter beschikking staat als hij de besluitvorming wil bespoedigen, namelijk het instellen van beroep tegen het niet tijdig nemen van een nieuw besluit. Dat middel kan worden aangewend wanneer de minister in gebreke blijft binnen zes weken op het bezwaar te beslissen. Zowel rechtbank als Afdeling concluderen blijkbaar dat de bevoegdheid van art. 8:72 lid 5 Awb niet voor deze situatie is geschreven. Al met al levert dat naar ons oordeel wel een onwenselijke casus op. Overwogen wordt immers dat de vreemdeling beroep kan instellen tegen het niet tijdig beslissen op bezwaar (dat nota bene al een bezwaar betrof dat zich richtte tegen het niet tijdig beslissen op een aanvraag) op een moment dat al duidelijk is dat de termijn om te beslissen op bezwaar ruimschoots is verstreken. En dat terwijl volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling het beroep tegen het niet tijdig beslissen slechts een procedureel middel is om een bestuursorgaan tot besluitvorming te bewegen. De enige uitspraak die de rechtbank op een dergelijk beroep kan doen is het niet tijdig beslissen, dat overeenkomstig art. 6:2, aanhef en onder b, Awb met een

besluit gelijk wordt gesteld, te vernietigen en vervolgens het bestuursorgaan de opdracht te geven een nieuw besluit te nemen (art. 8:72 lid 4 Awb) en daartoe een termijn te stellen (art. 8:72 lid 5 Awb). Waarom zal de Afdeling datzelfde niet kunnen doen in het voorliggende geval, nu toch overduidelijk is dat sprake is van een niet tijdig genomen besluit?

5. Er zijn meer eerstelijns uitspraken over deze rechtsvraag dan de hierboven reeds aangehaalde uitspraak van de zittingsplaats Breda. De zittingsplaats Alkmaar kwam in een uitspraak van 4 april 2005 (LJN-nr. AT3843) tot de conclusie dat het belang in de zin van art. 6:19 lid 3 Awb, niet kan zijn gelegen in het verkrijgen van een termijn waarbinnen de minister opnieuw op bezwaar dient te beslissen, “nu de Awb hierin reeds voorziet”. Opmerkelijk is dat vervolgens wel de rechtmatigheid van het intrekkingbesluit werd beoordeeld. Nu dat besluit niet was gemotiveerd, zo stelt de rechtbank, “ontbeert het intrekkingbesluit een heroverweging van de primaire besluiten op grondslag van het bezwaar, zodat ook sprake is van strijd met art. 7:11 Awb”. Dat leidt vervolgens tot vernietiging van het bestreden besluit en – opmerkelijk genoeg – via die omweg tot het stellen van een termijn waarbinnen alsnog zou moeten worden beslist. In een uitspraak van de zittingsplaats Amsterdam van 14 februari 2005 (LJN-nr. AS9685) oordeelde de rechtbank dat na intrekking een wijziging van het petitum van het aanhangige beroep mogelijk is, in die zin dat dit beroep gericht is tegen het niet tijdig beslissen. Deze wijze van eiswijziging lijkt ons een redelijke en verdedigbare oplossing. Rekening moet wel worden gehouden met een gepubliceerde uitspraak van de Afdeling van 29 maart 2005 («JV» 2005/204 m.nt. BKO; NAV 2005/139 m.nt. Groenwegen) waarin is bepaald dat in beroep geen wijziging van het petitum plaats kan vinden zonder dat daaraan een schriftelijk stuk ten grondslag ligt.

6. De bovenstaande uitspraak van de Afdeling maakt aan het gebrek aan rechtseenheid in de eerstelijns rechtspraak wel een eind, maar het is zeer de vraag of de gekozen oplossing bevredigend is. Een (goed) argument waarom de met een art. 6:2, aanhef en onder b, Awb gelijk te stellen niet tijdig beslissen niet via art. 6:19 lid 1 Awb aan het oordeel van de rechter kan worden onderworpen als de rechtshulpverlener zijn beroep niet intrekt nadat het besluit door de minister terug is genomen, hebben wij in de uitspraak niet kunnen lezen. Die constructie zou ons inziens wel duidelijke voordelen bieden. Het zet de minister onder druk, waardoor een extra prikkel tot kwalitatief goede besluitvorming ontstaat. En het leidt er zeker toe dat de procesvertegenwoordigers van de IND eerder naar zaken kijken, zodat intrekkingbesluiten minder vaak pas kort voor de zitting genomen zullen worden. Daarmee is de doelmatigheid van de rechtsgang bij de rechtbanken en ook de rechtshulpverlening gediend. Bovendien moet goed voor ogen worden gehouden dat een dergelijke lijn de opeenstapeling van beroepen voorkomt. Naar verluidt heeft in de voorliggende zaak de rechtshulpverleenster onmiddellijk een beroep niet tijdig beslissen aanhangig gemaakt, dat vervolgens gegrond werd verklaard, waarna de rechtbank de minister een termijn stelde om alsnog een beslissing te nemen. Met de rechtsbescherming van de vreemdeling in het hoofd, zouden wij het doelmatiger hebben gevonden als die bepaling in bovenstaande uitspraak al was toegepast. Op de nodeloze opeenstapeling van procedures waarin slechts formele geschilpunten aan de orde kunnen komen, zit niemand te wachten.

K.J. de Graaf & H.B. Winter, Rijksuniversiteit Groningen